

Lasteaed: RANNAMÕISA LASTEAED

Hea lasteaed kui kiusamisvaba lasteaed

Analüüsi koostasid: Sirle Kaljend, Margit Toomlaid, Elin Ots

VALDKOND	ÕPPE- JA KASVATUSTÖÖ
Palun valige kuni 3 aspekti (vaata Lisa 1 koolidele ja Lisa 2 lasteaedadele), mis on teie arvates seotud kiusamisvaba haridusteega teie koolis/lasteaias	<ol style="list-style-type: none">1. Selgitatakse välja iga lapse individuaalsed vajadused ning arvestatakse nendega õppe- ja kasvatustöös2. Kasutatakse meetodeid ja ülesandeid, mis soodustavad avastamist ja katsetamist3. Antakse tagasisidet lapse arengu kohta lapsele endale ja lapsevanemale
<p>- Kus ja mis eesmärgil teie kool/lasteaed valitud aspektiga tegeleb? Kes selle aspektiga tegeleb ja kuidas ta seda teeb? <i>Palun tooge tegevuste juurde välja ka vastav materjal, andmed ja/või näited, mis aspektiga tegelemist näitab. Vaata ka konkursi juhendit</i></p> <p>- Millised andmed ja nende kogumise viisid võimaldaksid edaspidi veel täpsemalt hinnata, et selle aspektiga tegelemine on tulemuslik?</p> <p>- Kas ja kuidas on planeeritud kitsaskohtadega tegelemine?</p>	<p>Aspekt 1. Selgitatakse välja iga lapse individuaalsed vajadused ning arvestatakse nendega õppe- ja kasvatustöös</p> <p>Lasteaia koduleht http://www.rannamoisa.edu.ee/?id=1 on kõrge külastatavusega ka nende lapsevanemate seas, kelle lapsed meie lasteaias ei käi, sest meie maine räägib enda eest ise ja oleme üks neist asutustest, kuhu oma last soovitakse tuua. Oleme tervikkooslus, kes austab ennast, oma ümbrust, keskkonda, oma väärtusi ja isiksust. Me hoolime, hindame ja tunnustame igäihe panust, sest iga laps annab oma unikaalse panuse meie tervikusse, iga lapsevanem on kaasatud ja oodatud ning iga õpetaja annab oma parima, pakkumaks igale lapsele arenguks vajalikke tingimusi.</p> <ol style="list-style-type: none">1. Lasteaed, kui ühiskonna minimudel seab meie ette ülesandeid, millega tegelemine muutub üha aktuaalsemaks. Meie lasteaias, nagu ka terves ühiskonnas, toimivad ühekoos erineva tausta, temperamendi, rahvuse, võimete ja vajadustega lapsed. Aastatega suureneb vajadus keelekümbeluse pakkumise, erinevate erivajadustega, eri- ja üldandekusega lastega tegelemiseks. See eeldab õpetajate koolitusvajaduse suurenemist ja pandlikkuse ning professionaalse panuse väärtustamist.2. Meeskonna töö kaardistatud analüüsist lähtuvalt koostas muusikaõpetaja lapsevanematele meelespea/ voldiku, kus välja toodud pidepunktid ja küsimused, millele vastates lapsevanem saab valmistuda lapse lasteaeda tulekuks ja hinnata ning mõtiskleda küsimuste üle, millega peaks kursis olema enne lapse lasteaeda tulekut. Oleme voldiku koostamisse teadlikult panustanud, et pere saaks juba enne lasteaiateed algust vastuseid küsimustele, mis igal juhul üles kerkivad. Iga rõõmuhetk on meie ühine rõõm ja iga mure on jagatuna kergem, ning mõlemal juhul oleme me teie kõrval ja olemas. Kinnitame lapsevanematele, et me väärtustame kõrgelt teadmist, et iga laps on eriline ja iga eriline laps saab

märgatud, innustatud, toetatud ja igakülgset arendatud. Oleme valmis koostöök, mis kaasneb iga lapse, ka erivajadusega lapse, tulekuga lasteaeda. Meil on olemas vajalik ressurss: kogemused, valmisolek ja tugisüsteem, mis toetab iga lapse individuaalse (eri) vajaduse märkamist ja talle arenguks vajaliku arenduskeskkonna loomist.

3. Laste vajadus turvalise ja kaitstud suhtlemise osas. Oleme teadlikud, kui oluline on lasteaia roll laste sotsiaalsete oskuste ja toimetuleku arendamises. **Teeme koostööd koolidega**, kuhu meie lapsed peale lasteaia lõpetamist õppima lähevad ja saame neilt kirjalikku tagasisidet meie laste toimetuleku kohta. Rõõmustame ühiselt meie laste väga hea akadeemilise võimekuse üle, ja samas on aastate jooksul selgunud, et laste, ka meie laste, probleemid ilmnevad enamasti sotsiaalsete oskuste vallas. Seetõttu oleme seadnud endale eesmärgiks suurendada sotsialiseerimisprotsessi toetavaid tegevusi.
4. Sõbrapäeva paiku toimuvad **lasteaias lahtiste uste päevad**, kus praegused ja uued lapsevanemad saavad terve päeva jälgida oma laste päeva kulgemist. Toimuvad koolitused, avatud tegevused, seminarid ja töötoad, kus vanemad on oodatud koos lastega kaasa lööma.
5. Meie **pedagoogid on läbinud koolitusi töötamiseks erivajadusega lastega. Lasteaias töötavad oma eriala spetsialistid**, kes tagavad lastele täielikku eripedagoogilist ja logopeedilist abi, muusikateraapiat, kunstiteraapiat ning lapse füüsilise ja motoorika arendamist. Meie lasteaed on teinud suure panuse kogu toitumise väga kaasaegsele ja teaduslikult tasakaalustatud mahetoitumisele üleminekule, mis arvestab organismi vajadusi ja toetab laste tervist ning seeläbi üldist harmoonilist arengut.
6. Koostöös lapsevanemate, erinevate spetsialistide, lasteaia personali ja KOV esindajaga **oleme loonud toimiva IAK koostamise ning rakendamise süsteemi**.
7. **Pakume individuaalset abi ja tegevusi** andekatele, erivajadusega ja psüühiliste protsesside korrigeerimise vajavatele lastele. Nõustame ja toetame lapsevanemaid, kaasame neid arendustegevusse ja vahetame arenguveestluste käigus informatsiooni toimunud edusammude üle.
8. **Toimub laste võimete ja oskuste eakohasele arengule vastavuse hindamine**, mille tulemustest lähtuvalt saavad lapsevanemad pedagoogilisi, eripedagoogilisi ja logopeedilisi erivajadusi käsitleva küsimustiku, mis uurib lapsevanemate tähelepanekuid oma lapse erinevate arenguaspektide kohta ning selgitab välja lapsevanema ootused ja valmisoleku osalemaks lapse individuaalsete vajaduste

arendamistegevuses

Millised andmed ja nende **kogumise viisid** võimaldaksid edaspidi veel täpsemalt **hinnata**, et selle aspektiga tegelemine on **tulemuslik**?

Sellel aastal teeme parandusi/täpsustusi **kooli saadetavas tagasiside küsimustikus**. Ka võtame kasutusele elektroonilise variandi. Täpsustused tingis osade küsimuste mitmeti tõlgendamise võimalus, mis tekitab kahtlust tulemuste täielikus objektiivsuses.

Kas ja kuidas on planeeritud **kitsaskohtadega tegelemine**?

Oleme seadnud endale eesmärgiks suurendada sotsialiseerimisprotsessi toetavaid tegevusi. Seeläbi tegeleme üha teadlikumalt kiusamise ennetamise ja eskaleerumise ohjeldamisega. Parendusvõimalusena näeme, et **me õpime selleks kasutama efektiivseid strateegiaid, et kiusamisolukordadega tegelda enne, nende ajal ja peale nende toimumist. Sekkumised toimuvad turvalises keskkonnas ja pedagoogi juhendamisel.**

a. **Julgustame ja rakendame probleemilahendus oskusi.** Selle asemel, et olukorraga leppida või pelgalt olukorda rahustada, õpetame ja julgustame lapsi erimeelsustest rääkima ja oma ning teiste tundeid sõnastama.

b. **Läheme tagasi probleemi algusesse** ja küsime, kuidas oleks võimalik seda teistmoodi lahendada ja mida me selleks teha saame.

c. **Suurendame positiivset suhtumist.** Korraldame laste mänguaega nii, et lapsed saaksid harjutada kuulamist, jagamist, koostööd ja vooruvahetust ning oma järjekorra ootamist.

d. Õpetajad astuvad samme, et **luua lastele keskkond, mis toetab austust enda ja teiste vastu**; kus kiusamine ei ole aktsepteeritud ja lubatud; **õpetajad on oma käitumisega eeskujuks** ning kannavad ja kinnistavad väärtusi, mis käivad kaasas hooliva, austava ja soovitava käitumisega.

Aspekt 2. Kasutatakse meetodeid ja ülesandeid, mis soodustavad avastamist ja katsetamist

1. Meie lasteaia **asukohast lähtuvalt oleme teinud erilise panuse keskkonnakasvatusele, looduse tundmisele, loodushoiule, looduse õppetegevustes kasutamisele, õueõppele ja tervislike ning säästvate eluviiside propageerimisele.**
2. Meie õppekava toetub aastaeesmärkidele, mis on seotud loodusega. Kahel aastal oli meie õppekava läbivaks teemaks meri ja kõik sellega seonduv. Sel aastal on selleks mets.
3. Metsas on meil märgitud palju erineva raskusastmega **loodusradasid**, mis keskenduvad erinevate metsataimede, samblike, marjade, seente, puude, põõsaste, maastikuvormide, pinnase jms tundmisele. Metsaradadel käivad kõik rühmad iga nädal koos oma õpetajatega ning koos liikumisõpetajaga matkamas mitmel korral kuus. Talvel viiakse metsas läbi suusatamise ja kelgutamise tunde, sügisel kepikõnnitunde ja orienteerumisvõistlusi.
4. Traditsiooniks on saanud aastate jooksul toimuvad lihavõttepühadega seotud üritused, kus lapsed metsas lihavõttejäneseid otsivad, lõket teevad ja kanamune keedavad ja värvivad; sügismatkad; oleme tähistanud metsas lasteaia jõulupidusid, matkapäevi.
5. Meie metsaradadel on oodatud sagedased külalised ka teiste lasteaedade lapsed ja õpetajad, kes õpivad meie kogunud juhendajate käe all õueõppe projekte planeerima ja läbi viima. Mitmed meie õpetajad on läbinud spetsiaalse koolituse ja omavad metsas toimuvate õppuste juhendaja ettevalmistust.
6. **Õueõppe klassis** on olemas ja sagedases kasutamises kõik vahendid ilmastiku jälgimiseks ja märkimiseks, katseklaasid, luubid ja mikroskoobid ka kõige väiksemate eluvormide jälgimiseks ja õppimiseks. (vaata pilt nr 1; 2)
7. Rühmades on igal aastal **taimelavad** ja idude kasvatamise vahendid, kus meil aasta ringi kasvatatakse maitsetaimi, idusid, tomateid, kurke, salateid. Lapsed teevad märkmeid taimede kasvu kohta, mõõdavad pikkusi ja temperatuuri, hoolitsevad taimede eest ja saavad omakasvatatud saadusi ise salatiteks teha ja süüa (vaata pilte nr 3, 4)
8. Meil on olemas nn **mobiilne köök**, kus olemas kõik vajalik, et toidutegemist õppida ja keeta-küpsetada.
9. Igas rühmas on **tegevuskeskused**, mis on koostatud nii, et arendavad mitte vaid laste oskusi ja teadmisi, vaid ka loovust ning pakuvad avastamise ja mängurõõmu.

Meil on puutöökeskus rühmas ja ka õueklassis; teatrikeskus koos rõivastusvõimaluste, erinevate dekoratsioonide ja lavaga; elusloomakeskused deegude, akvaariumite ja õues elava küülik Johannesega, kelle eest kõikide rühmade lapsed kordamööda hoolitsevad (*vaata pilt nr 5*).

10. **Kogu lasteaia õppekava on suunatud projektiõppe läbiviimiseks**, kus lapsed mitme kuu vältel õpivad igakülgset tundma mingit uut teemat, ainet, teadmist, oskust, materjali vms omandades selle läbi kõik eakohased osaoskused. Seejärel toimuvad mooduli lõpus esitlused, kus lapsed esitlevad teiste rühmade lastele õpitud uut oskust, teadmist või objekti. Näiteks näitused, viktoriinid, ühised meisterdamised, esinemised ja tutvustused. Lisaks käivad erinevate rühmade lapsed teistes rühmades nende tegevuskeskustega tutvumas, mängimas, õppimas ja katsetamas. Uus ja omandatav materjal on valitud nii, et lapsed ei omandaks pelgalt uut teadmist, vaid saaksid midagi konkreetselt ise teha, katsuda, vormida, ehitada ja avastada. Seejärel toimub igas rühmas oma kogemuste vahetamine, olemasoleva teadmisega seostamine ja lapsed saavad positiivse kinnituse ja tagasiside oma uue omandatud teadmise või oskuse kohta.
11. **Projektipõhine õppimine annab lastele väärtuslikke teadmisi ja oskusi ning lisaks on sellel väga oluline roll ka sotsialiseerimise aspekti arendamises**. Lapsed omandavad esinemiskogemuse, tutvuvad uute olukordade ja teiste lastega, õpivad toimetulekut uutes sotsiaalsetes olukordades ja situatsioonides, kus teises rühmas külas olles tegeleb, juhendab või mängib nendega uus õpetaja. Lisaks õpivad nad teiste lastega koos mängima, kogemusi jagama; ühist ruumi ja mänguvahendeid jagama. Loe lisaks ka pildistamise projektist „Imeline kõik siin ilmas looduslapse särasilmad“ <http://vana.harku.ee/.files/1364.pdf> ja muusikaprojektist „Müra pole muusika“ http://okokratt.ee/index.php?option=com_content&task=view&id=724&Itemid=220 <http://vana.harku.ee/.files/1413.pdf>
12. Teiste lastega ühise **õueala ja rühmaruumi jagamine** õpetab lastele olulisi sotsiaalseid oskusi. Pädevus sotsiaalsetes oskustes aitab luua sõbralikku ja kiusamisvaba keskkonda. Projektipõhine õpe annab meie lastele võimaluse samm-sammult jõuda uue teadmiseni ja avastada erinevaid põnevaid aspekte iseenda ja suhtlemise kohta. Siinkohal soovime taaskord rõhutada sotsialiseerimise aspekti ja sotsiaalsete oskuste õpetamist. Lasteaed ei ole lapsele vaid teadmiste omandamise kohta, vaid ka mängurõõmu, sõprade leidmise ja suhtlemisoskuste omandamise koht. Läbi mängukeskkonnas toimuva õppimise soovime õpetada

lastele, kuidas leida sõpru ja sõprust hoida; kiusamisse kaasamist vältida ja selle sihtmärgiks osutumist vältida. Selleks pöörame erilist tähelepanu **kolme tüüpi sotsiaalsete oskuste õpetamisele:**

12.a Sotsiaalsed probleemilahendusoskused:

- * õpime konkreetseid probleemilahendusoskusi;
- * näitlikustame ja õpime ära tundma erinevaid kiusamise vorme: verbaalne, füüsiline ja mitte otsene;
- * õpetame lapse ära tundma ja sõnastama oma tundeid;
- * õpime eneseregulatsiooni võtteid, kuidas kontrollida impulsse ja ennast rahustada;
- * harjutame koos kuulamisoskust;
- * harjutame lahenduste leidmist, põhjus-tagajärg seoseid ja õpime hindama, kui suurt kahju teeb vägivaldne ja füüsiline lahendus;
- * aitame lastel mõista, et kõik inimesed on erinevad ja kõigil on võrdne õigus olla erinev ning seda tuleb austada, mitte selle üle nalja teha.

12. b Empaatiuoskused:

- * julgustame lapsi oma tundeid sõnastama ja pakume võimalust, et lapsed ütleksid üksteisele, mida nad arvavad kiusamisest;
- * arutleme lastega koos, mida võis tunda laps, kes teist last kiusas ja miks ta seda tegi;
- * avastame ja katsetame koos, et olenemata erinevustest, tunneme me täpselt ühesuguseid tundeid;
- * mängime läbi erinevaid situatsioone, kus palume lapsel tuletada meelde, kuidas ta tundis ennast sarnases olukorras, milles teine laps parasjagu on;
- * mudeldame empaatiat, rääkides kuidas ära tunda teise lapse tundeid ja kuidas me teda aidata saame.

12. c Enesekehtestamise oskused:

- * õpetame lastele kuidas küsida ja anda teisele asju viisakalt ja avatud viisil;
- * õpetame, kuidas ignoreerida rutiini eiravate kaaslaste käitumist;
- * õpetame, kuidas enesekehtestamise läbi saavutada soovitud tulemust;
- * kuidas kasutada enesekehtestamise oskusi, et vältida kiusamist, teisi kahjustavalt käitumist, uhkeldamist ja teiste eiramist.

13. Projektipõhist õpet toetavad meie lasteaia mitmeid aastaid kestnud **koostöö KUMU-ga, Eesti Kontserdiga ja Estonia teatriga**, kus lapsed läbivad terve aasta

kestvaid kunsti- ja muusikaprojekte, mille kohta saavad ka vastava tunnistuse.

14. Lasteaia kooliks ettevalmistuse toetamiseks on meie lasteaia oma „Mängukool“, mis pakub võimalust saada **eelkooli ettevalmistus meie omas lasteaias**. Mängukooli õppekava toetab täielikult seda, et laps avastab lugemise ja arvutamise oskust, laps saab ise luua, katsetada ja meisterdada ning kuulata tähe, hääliku või arvu teket ja kõla. Kas sa tead mismoodi maitseb häälik O või kui kõva on arv 4? Avastame sõnade ehituskive ja kõla.

Millised andmed ja nende **kogumise viisid** võimaldaksid edaspidi veel täpsemalt **hinnata**, et selle aspektiga tegelemine on **tulemuslik**?

Oleme aastaid läbi viinud kevadel kooliminejatele nn Teadmiste olümpiaadi. Seal kasutatavad ülesanded on ebatraditsioonilised ja eeldavad lastelt suurt meeskonnatöö oskust. Siiani ei ole me tulemusi analüüsinud ega võrrelnud. Plaanime seda tegema hakata, et saada kinnitust aktiivõppe meetodite rakendamise tulemuslikkusest ka sotsiaalsete oskuste valla.

Kas ja kuidas on planeeritud **kitsaskohtadega tegelemine**?

Meie suur soov oleks rakendada vanemates rühmades ka robotika ring, et tekitada lastes huvi tehnika ja loova IT vallas. Seni on jäänud see seisma ringijuhendaja puudumise taha, aga me jätkame sobiva inimese otsinguid.

Aspekt 3. **Antakse tagasisidet lapse arengu kohta lapsele endale ja lapsevanemale**

1. Taaskord jõuame alguses mainitud **voldikuni**, mille saab iga lapsevanem enne oma lapse lasteaeda toomist. See annab talle esmakordse võimaluse oma lapse oskusi näha, nende üle mõtiskleda ja oma lapse vajadusi ning arenguaspekte märgata. Edasine toimub juba meie kogenud personali ja töötajate abil. Iga lapsevanem saab õpetajatega toimuval **arenguvestlusel** võimaluse oma lapse edusammude ja pisikeste raskuste üle aru pidada. Lapsevanemal on võimalus oma ootusi ja soove väljendada ning õpetajatega aktiivselt koostööd teha. See on populaarne ka külastustearvult „Pere ja kodu“ netiversioonis. <https://perejakodu.ee/vaikelaps-2/lastehoid/1A18E>
2. **Eripedagoog-logopeed** kontrollib kõiki lapsi vähemalt kahel korral aastas ja annab lastele ning lapsevanematele tagasisidet oma tähelepanekute kohta. Lapsevanemad saavad valida kirjaliku tagasiside või suulise vestluse võimaluse

vahel. Individuaalset abi vajavad lapsed saavad toreda võimaluse koos lapsevanemaga käia esimestes ühistes logopeedi tundides. Lapsevanem tutvub läbiviidavate tegevustega ja saab kohest tagasisidet ning vastuseid tema lapse arendamist puudutavate küsimuste kohta. Jooksvalt saab ta teavet nii kirjalikult või soovi korral arenguestluse käigus. Kuna kasutame nüüd lasteaias Eliis süsteemi, siis saab lapsevanem hoida end kursis tema lapse kohta käivate sissekannetega elektroonilises päevikus ja vajadusel sõnumeid vahetada.

3. **Rühmaõpetajad viivad lastega läbi arengumänge.** Selle tulemustest teavitavad nad last kohese positiivse tagasisidega, ja lapsevanemat arenguestlusel.
4. Lasteaias läbiviidavad tegevused rühmas ja erialatundides järgivad põhimõtet, et **kõik lapsed saaksid tegevuses osaleda ja koheselt tagasisidet.** Me arvestame teadmise, et laste võimed on erineva tasemega ja õpetajad koostavad tegevused arvestada erinevaid raskusastmeid, et pakkuda igale lapsele võimalus teistega koos ülesandeid lahendada. Iga laps peab saama eduelamuse ja positiivse kinnituse oma pingutusele ning oskustele.
5. **Sina oled oluline! Iga tundi ja tegevust alustades lähtume põhimõttest, et igale lapsele vaadatakse silma, temaga ollakse kontaktis ja tema kohaloleku üle rõõmus. Last ja tema vanemat tervitab õpetaja hommikul isiklikult ja annab positiivse sissejuhatuse toredale päevale.**
6. Igal sügisel viib logopeed **kooliminevate lastega läbi väikese lugemise ja arvutamise eeluskuste testi**, millest selgub laste osaoskuste valdamise ja eakohasele arengule vastamise tase. Lapsed, kelle puhul on täheldatav võimalus osaoskuste omandamise raskustele, saavad logopeedilist ja korrektsioonilist toetust parandusõppe vormis. Testi tulemusi analüüsitakse ja koostatakse kokkuvõtte ning analüüs, mille tulemustest teavitatakse rühmaõpetajaid ja vajadusel lapsevanemat.
7. Kevadel viib logopeed kõikide lastega läbi **kooliks valmisoleku põhjaliku testi**, mis kaardistab lapse võimed, osaoskuste valdamise taseme ja valmisoleku koolikohustuse täitmiseks ning sellega kaasnevaks vaimseks pingutuseks. Selle tulemustes valmib põhjalik ülevaade, mille tulemused edastatakse rühmadele ja lapsevanematele. Lapsed saavad kohest tagasisidet oma tubliduse kohta ja lisaks tänu oma pingutuse ja soovi eest anda endast parimat. Lapsevanemal on võimalus testi tulemustega tutvuda ja tähelepanekutest logopeediga vestelda. Tagasiside annab võimaluse soovitada lapsevanemale kooli tüüpi ja toob välja ka lapse tugevamad küljed, mida võib tulevasel kooliteel arendada ja nõrgad küljed, mis

	<p>vajavad ehk individuaalset abi või tugiteenust koolis.</p> <p>8. Kevadel saavad lapsed ja lapsevanemad rühmaõpetajatelt arengumapid ja aasta jooksul kogunenud teated, tunnistused, kunstitööd jms. Oma individuaalse tagasiside saavad lapsed ja nende vanemad ka erialaõpetajatelt, kes meelsasti teevad lapsevanematega koostööd ja oskavad laste parimaid omadusi välja tuua ning anda professionaalseid soovitusi edaspidiseks.</p> <p>9. Logopeed edastab aastate jooksul kogunenud kirjalikud tähelepanekud, laste vahvad mõtterearendused ja ütlemised nõ „Lapsesuu“ kujul, mis jääb vanemale mälestuseks ja lapsele toredaks meenutuseks lasteaia ajast.</p> <p>10. Lapsevanemad osalevad igal aastal rahuloluküsitluses ja nende tulemustest on aastate jooksul selgunud nende väga positiivne, toetav ja tunnustav suhtumine lasteaeda ja meie tehtavasse töösse.</p> <p>Millised andmed ja nende kogumise viisid võimaldaksid edaspidi veel täpsemalt hinnata, et selle aspektiga tegelemine on tulemuslik?</p> <p>Puudulik on lapse sotsiaalsete oskuste hindamise viis. Kas lugeda pahandusi? Või hoopis heategusid?</p> <p>Kas ja kuidas on planeeritud kitsaskohtadega tegelemine?</p> <p>Osad rühmad on hakanud lapse arenguvestlusi läbi viima lapse sünnipäeva nädalal. See annab vestlusele erilise tähenduse ja väärtustab lapse arengut eriliselt. Ka teised rühmad plaanivad seda järgida. Lisaväärtus on veel selles, et õpetajate koormus hajub kevadelt terve aasta peale. Tagasiside lapsele on veel puudulik ja vajab läbi töötamist ning õpetajatel meeleepidamist, et positiivne tagasiside peaks olema igapäevane käitumisstiil.</p>
--	--

VALDKOND	KESKKOND
Palun valige kuni 3 aspekti (vaata Lisa 1), mis on teie arvates seotud kiusamisvaba haridusteega teie koolis/lasteaias	<p>1.Õpi-ja kasvukeskkond lasteaias on turvaline ja tervislik ning ülemäärase stressita</p> <p>2.Kujundatakse tervislikke eluviise (tervislik toitumine, hügieen, õues viibimine)</p> <p>3.Lasteaiapere liikmeid ühendab oma lasteaia tunne</p>
	Aspekt 1. Õpi-ja kasvukeskkond lasteaias on turvaline ja tervislik ning ülemäärase stressita

- **Kus** ja **mis eesmärgil** teie kool/lasteaed valitud aspektiga tegeleb? **Kes** selle aspektiga tegeleb ja **kuidas** ta seda teeb? *Palun tooge tegevuste juurde välja ka vastav materjal, andmed ja/või näited, mis aspektiga tegelemist näitab. Vaata ka konkursi juhendit*

- **Millised andmed** ja nende **kogumise viisid** võimaldaksid edaspidi veel täpsemalt **hinnata**, et selle aspektiga tegelemine on **tulemuslik**?

- Kas ja kuidas on planeeritud **kitsaskohtadega tegelemine**?

FÜÜSILINE KESKKOND:

- Lasteaial on koostatud **riskianalüüs ja parendustegevuste kava**. Enamik riskiallikaid on minimaliseeritud. Lasteaias on gaasiküte, sundventilatsioon. Kitsaskoht on neist tulenev õhuniiskuse madal tase. Ka lokaalsed niisutajad ei anna soovitud tulemust. Plaanis on teostada ekspert audit ja edasine tegevuskava sõltub selle tulemustest.
- Töötajad hindavad füüsilist keskkonda 5 palli süsteemis 5-ga. Hinnatakse ruumide, töövahendite ja õueala võimalusi. Kriteerium oli hinnatav nii motivatsiooni-uuringu (2010 ja 2013 a) kui igaaastase SWOT analüüsi raames.
- Vanemad hindavad õueala ja seal olevaid vahendeid 5 palli süsteemis 4,7 palliga ja siseruume 4,9 palliga (*vanemate rahulolu küsitlus*).
- **Rühmaruumide** suurus on 4,8 m2 lapse kohta. Rühmas on 2 eraldi ruumi. Ruumides on eraldi tegevuskeskused (loovmängud, kunstikeskus, lugemisnurk, <http://www.lugemisyhing.ee/index.php?page=165> teaduskeskus, ühes rühmas puutöökeskus ...). Lasteaias on suur saal muusika- ja liikumise tegevusteks, kunstiklass ja eripedagoog/logopeedi ruum, lisaks mobiilne köök. Ruumide kujundamisel ja sisustamisel lähtume sellest, et lastel oleks mitmekülgsed tegevused ja oleks soovi korral ka eraldumise võimalused.
- **Mänguväljakute** suurus on 41,8 m2 lapse kohta. Mänguväljakuid on 3. Üks eraldi mänguväljak noorimatele; üks ühine mänguväljak, kus on mängumajad, liiva-ala, ronimisatraksioonid, kiiged, jalgpalliväljak, taimekasvatuskastid aiatöödeks ja 8 rajaga seiklusrada; üks õueõppeväljak, kus asub õueõppeklass koos puutöökeskusega ja „ilmajaamaga“ ning kus toimuvad liikumise tegevused ja laste igapäevane rattasõit. Mänguväljakute ja vahendite jaotus võimaldab kuuel rühmal koos mängida kui ka täiesti eraldi teha tegevusi.
- **Territooriumilt väljapool** on võimalus kasutada kergliiklusteed ratta-, kepikõnni- ja jalgsimatkadeks, ka metsas on erineva raskusastmega orienteerumise- ja matkarajad, lumeperioodil hooldatud suusarajad, kus toimub suusatamise algõpe

VAIMNE KESKKOND:

- Rannamõisa Lasteaia personalist 82% peab kõige olulisemaks **rahulolu oma tööga**, hinnates seda 5 palli süsteemis 4,5-ga (*motivatsiooni uuring 2013*)
- **Lapsevanemad hindavad rahulolu lasteaiaga** 5 palli süsteemis 4,6-ga. Kõige kõrgemalt on hinnatud personali suhtumist lapsesse ja vanematesse 4,7. Kõige madalamalt laste omavahelisi suhteid rühmas 4,1-ga.

- Laste **sotsiaalsete oskuste** arendamisega tegeletakse rühmas igapäevaselt kõikide tegevuste abil, head suhted (nende loomine ja hoidmine) on lasteaia väärtustes olulisel kohal ja ka arengukavasse läbiva liinina sisse toodud. Õppetegevusse liitub jaanuarist ka draamapedagoogika, mille üks eesmärk ongi sotsiaalsete oskuste parandamine. Lasteaia lõpetajate sotsiaalsete oskuste kohta saame tagasisidet ka koolist, millest lähtuvalt saame korrektsioonitööd veelgi tõhustada.
- **Planeeritud õppetegevus** toimub projektõppe meetodil. See koosneb kahest moodulist: sept -nov ja jaan-aprill. Moodulid lõppevad kokkuvõtivate esitlustega. Planeerimine on kuupõhine. Rakendatud süsteem võimaldab aega paindlikult planeerida ja on oluliselt pingevabam. Õpetajad juhivad õppe-ja kasvatustöö korraldamisel laste vajadustest, soovidest ja arengutempot.
- Õhtusel ajal on lastel valida järgmiste **huviringide** vahel: kooliks ettevalmistav Mängukool, džuuudo, jalgpall, üldfüüsiline, rahvatants, kabe/male, inglise keel (*vaata pilt nr 6*). Igal ringil on nädalas ainult üks aeg, mis taas ei tõsta lastel liigselt koormust. Huviringide valikul oleme arvestanud, et ala toetaks taas laste sotsiaalsuse arengut: meeskonnatöö, austav suhtumine kaaslasesse, iseenda väärtustamine
- Lasteaias töötavad järgmised **eriala õpetajad**: kunstiõpetaja, liikumise õpetaja ja muusikaõpetaja. Lisaks eripedagoog/logopeed. Periooditi rakendame suusatreenereid, draamapedagoogi. Kunstitegevused on rühmatundidena, andes võimaluse rahulikuks ja individuaalseks tööks.
<http://www.netiemme.ee/EE/3526?art=6599&noh=1>
Liikumisõpetaja kasutab E. Idla meetodikat, mis põhineb lapse loomulikul liikumisvajadusel ja ei forsseeri arengut. Nii kunsti-kui muusikaõpetaja lisaerialaks on kunstiteraapia ja muusikateraapia, mille võtteid nad kasutavad oma igapäevastes tegevustes, luues lastele loomuliku ja rahuliku arengukeskkonna. Ka kõikides eriala tegevustes pööratakse suurt tähelepanu laste omavahelisele suhtlemisele ja suhetele.

Millised andmed ja nende **kogumise viisid** võimaldaksid edaspidi veel täpsemalt **hinnata**, et selle aspektiga tegelemine on **tulemuslik**?

Võimalik, et objektiivsema hinnangu annaks nn sõltumatu vaatleja. Oleme plaaninud paluda meie keskkonda hinnata mõne teise lasteaia meeskonnal või nõunikul.

Kas ja kuidas on planeeritud **kitsaskohtadega tegelemine**?

Kitsaskohaks on siiski veel õhtuse aja tihe sisustatus, mis jätab veidi vähe aega õues viibimiseks ja vabaks mänguks. Samas kui vähendada huviringe, siis hakkavad vanemad lapsed Tallinna ringidesse viima koormates nii end kui last. Tõenäoliselt aitaks siin töö ümberkorraldus, liites kaks rühma nii, et need lapsed, kes ei viibi huviringis saavad olla ühe õpetajaga õues ja teine õpetaja võtab lapsed ringist vastu.

Aspekt 2. **Kujundatakse tervislikke eluviise (tervislik toitumine, hügieen, õues viibimine)**

Rannamõisa Lasteaed kuulub 2010 aastast Tervist Edendavate Lasteaedade võrgustikku. **Meie tervisedendus toetub kolmele „vaalale“: tervislik toitumine, liikumine värskes õhus ning vaimne tervis ja kiusamise ennetamine.** Alusdokumendid on arengukava, õppekava ja Tervisedenduse tegevuskava. Kõik need on ka 2014-2015 õppeaasta eesmärgid.

LASTE TOITLUSTAMINE LÄHTUB TERVISLIKKUSE JA MITMEKESISUSE PÕHIMÕTTEST

- Tegevuste tulemused: lapsed söövad hästi, laste haiguspäevad vähenevad, ülekaaluliste laste osakaal väheneb, lapsed teavad, mis on tervislik toit, kaudselt mõjutada perede toitumisharjumusi laste kaudu.
- **Rakendatud meetmed:**
 - ✓ meie lasteaed on ühinenud nii PRIA piimaprojekti, kui ka puu-ja juurvilja projektiga
 - ✓ köök arvestab ka laste terviseprobleemide ja allergiatega menüü koostamisel (siiani on suurem väljakutse gluteeni talumatusega lapse menüü)
 - ✓ suurendame järjest mahe tooraine hulka toidus (hetkel on kasutuses mahe teravili, osaliselt liha ja vähesel määral juurvili).
 - ✓ muudetud on üldpõhimõtted: piimatooteid on vähe ja piima joogina ei paku üldse. Kasutame hapendatud piimatooteid, millest teeme smuutit, jogurteid, hapse; dessert on õhtu ootega koos mitte lõunasel ajal, kaks korda söögikordade vahel pakume juur-ja puuvilja, üks päev nädalas on lihavaba, kus kasutame taimseid valguallikaid: läätsi, ube või herneid.
 - ✓ toidu valmistamisel ei kasutata rafineeritud suhkrut (magustame mee või banaaniga), maitsetugevdajaid, nisu jahu; sool on asendatud maitserohelisega

- ✓ lapsed osalevad ise toiduvalmistamisel (leivaküpsetamine, salatite, jookide valmistamine)
- ✓ lapsed osalevad ise toidu kasvatamisel: taimekastides kasvatatakse laukusid, salatit, tilli, rühma aknalaudadel kurke, tomateid, idusid ja võrseid
- Lastevanemad on hinnanud lasteaia toitlustamise põhimõtteid ja kvaliteeti 4,7 palliga (rahulolu uuring)
- Haiguspäevade statistika näitab aasta aastalt vähenemise tendentsi: 2012 aastal oli haiguspäevi 7,4% ja 2013 aastal 6,8%

ÕUEÕPPE RAKENDAMINE JA AKTIIVNE LIIKUMINE VABAS ÕHUS

Viies läbi õppe- ja kasvatustegevusi õues peavad lapsed olema iseseisvamad ja sellega laienevad võimalused lastel olla situatsioonis kus nad peavad märkama nõrgemat, tegema meeskonna tööd, olla abistaja rollis. Kiusamise ennetamiseks on need võimalused väga olulised.

- Lasteaia õppekava ja planeeritud tegevuskava näeb ette, et **osa igapäevasest õppetgevusest viiakse läbi õues** (metsas, mere ääres, mängväljakul, õueõppeklassis)
- Liikumistegevuste tulemusena tõuseb laste soov ja huvi aktiivse liikumise vastu, täienevad sportlikud osaoskused
- **Üks planeeritud liikumistegevus toimub alati ja iga ilmaga õues**
- Talvisel lumeperioodil saavad vanemad rühmad **suusatamise algõpet** suusatreeneri juhendamisel. Lasteaial on 24 paari suuski/keppe/saapaid (*pilt nr 7*)
- Kõik lapsed saavad **kepikõnni algõpet** (niiskel ja jahedal perioodil) (*pilt nr 8*)
- Soojal ajal on territooriumil täispuhutavad **basseinid**, kus karastamise ja lõbutsemise eesmärgil saavad lapsed lustida (*pilt nr 9*)
- Vanemad rühmad õpivad **orienteerumist**. Ka lapsevanematele toimub 2 korda aastas orienteerumismäng: novembris õhtul pimedas lasteaia territooriumil ja juuni algul metsas.
- Lasteaia mänguväljakul on Nõmme Seikluspargi ehitatud 8 sillaga **seiklusrada**, mis oluliselt tõstab laste kehalisi osaoskusi (*pilt nr 10*)
- Vanemad on hinnanud planeeritud liikumistegevusi 4,7 ja vabaaja liikumistegevusi 4,8 palliga (*rahulolu uuring*)
- Õpetajatel on võimalus piiramatult kasutada tasuta ujulat
- Lasteaia personali motivatsiooni üritused on kantud aktiivse liikumise ideest. Oleme käinud Soomaal kanuumatkal, paatidega Emajõel, rabamatkadel, osa võtnud Mai jooksudest

- Lasteaia poolt pakutud ettevõtmised koos vanematega on enamuses sportlikud: orienteerumised, kevadine spordipäev. Osavõtt nendest on ligi 100%

VAIMNE TERVIS:

- Püüdleme selle poole, et **pedagoogide töökoormus oleks optimaalne**. See on meie väärtustes ja arengukavas väga olulisel kohal, et personal oleks puhanud ja rahulolev. Rakendame järk-järgult 1+2 süsteemi, millel lisaks paremale laste järelvalvele on ka jagatud personali töökoormus.
- Väga suur rõhk on **headel omavahelistel suhetel**. Personal on hinnanud omavahelisi suhteid 4,3 palliga. Suhete positiivsetena hoidmist toetavad ühised ettevõtmised 2 korda aastas ja juhtkonna Tänuüritused jõulude eel ja naistepäeval. Personal hindab juhtkonna huvi ja tegevust parandada töötajate heaolu 4,4 palliga
- Motivatsiooni uuringus on personal toonud välja Rannamõisa Lasteaia kui töökoha olulisemad faktorid: meeldiv kollektiiv, innustav õhkkond, usaldus
- Olulised on ka **personali ja juhi omavahelised suhted**, seda hinnatakse 4,6 palliga (*motivatsiooni uuring*)
- Samad väärtused kanduvad personalilt edasi ka suhetesse lastega ja peredega. Õhkkond lasteaia kõikides rühmades on rahulik, rõõmus ja üksteist austav. Samas on laste omavahelisi suhteid vanemad hinnanud 4,1 palliga, mis on küll igati hea aga kõikide teiste näitajatega võrreldes on üks madalam. See on valdkond millega tegeleme pidevalt. Näiteks jaanuarist lisandub lasteaia õppekavasse draamapedagoogika.
- Tekkinud konflikte lahendatakse rahumeelselt nii vanemate kui lastega. 9 aasta jooksul ei ole esinenud mitte ühtegi kaebust personali ebaviisaka või ebaprofessionaalse käitumise kohta
- Vanemad on hinnanud personali suhtumist neisse 4,7 palliga (*rahulolu uuring*)
- Küsimusele „Kuidas teie lapsele lasteaias meeldib?“ andsid vanemad 4,5 palli

Millised andmed ja nende **kogumise viisid** võimaldaksid edaspidi veel täpsemalt **hinnata**, et selle aspektiga tegelemine on **tulemuslik**?

Tulemuslik on rahulaoluküsitlus vanemate hulgas. Sellel võiks liita ka laste rahulolu küsimustiku. Laste tervisenäitajate väljatöötamine ja nende süsteemne hindamine.

Kas ja kuidas on planeeritud **kitsaskohtadega tegelemine**?

Leida kohalikke mahetooraine kasvatajaid ja sõlmida nendega tarnelepingud. Võimaluste avanedes viia ka teistes rühmades sisse 1+2 süsteem.

Aspekt 3. Lasteaiapere liikmeid ühendab oma lasteaia tunne

Rannamõisa Lasteaed on 9 aastat vana. Töötajaid on 25 ja neist 7 on esimesest päevast alates. Ühise pere tunne on olnud oluline meile esimesest päevast alates ja selle nimel on palju tööd tehtud. Meile olulised tegemised:

- **kõigi osapoolte: lapsed, vanemad, personal kaasatus.** Üks kord aastas toimuvad rühmades ümarlauad, kus pannakse paika põhiplaanid ja suunad uueks aastaks, vanemad osalevad aktiivselt lahtiste uste päevadel, võtavad osa õppetegevustest küpsetades koos lastega leiba, isad õpetasid erinevaid ameteid. Väga on oodatud jõulueelsed töötoad ja –laat. Hoolekogu on toetav ja innustav. Vanemad on hinnanud neile pakutut üritusi 4,5 palliga (*rahulolu uuring*), koostööd lasteaia ja perede soovidega arvestamist hinnati 4,6 palliga. Vanemate suurim tegevus saabub lõpurühmas, pool aastat enne kooliminekut, kui vanemad hakkavad kokku panema oma rühma Raamatut. See on kronoloogiline piltjutustus kõigist lasteaia veedetud aastatest ja sel ajal toimunud ja selle panevad kokku ainult lapsevanemad ja teevad seda väga suure innuga ning väga hea tulemusega. Personal on kaasatud nii alalistesse töörühmadesse (n: TEL) kui perioodilistesse töörühmadesse (n: arengukava, õppekava koostamine, vanematele mõeldud pedagoogilise abibukleti väljatöötamine ...). Personal on hinnanud võimalust eneseteostuseks ja oma erialaliste eesmärkide saavutamist 4,5 palliga (motivatsiooni uuring). Lapsed on kaasatud rühma reeglite väljatöötamise, rühmades on korrapidamise süsteem, lapsed abistavad ka lasteaia küüliku eest hoolitseda. Projektõppe üks oluline eelis on see, et õpetajad arvestavad ka laste soovide ja huvidega, seega on lapsed kaudselt kaasatud ka õppetegevuse korraldamisse.
- kiire, ühene ja objektiivne **info levik.** Meil on kasutuses koduleht, rühmade meili listid, e-lasteaed Eliis ja stendid. Vanemad on hinnanud info levikut 4,5 palliga (*rahulolu uuring*)
- lasteaia **sisekoolitussüsteem** on järgmine: koolitaja (näiteks 2013-2014 aastal Tuuli Vellama, Pille Kriisa, Tõnu Ots) veedab lasteaia terve päeva. Hommikul on koolitus pedagoogidele, lõunal liituvad õpetaja abid ja õhtul jätkub koos vanematega. Koolituse teema areneb ja täieneb päeva jooksul. Tekkiv sünergia perede ja personali vahel tõstab mõlemapoolset usaldust ja toetab oluliselt koostööd.

	<ul style="list-style-type: none"> • Rannamõisa Lasteaial on oma lipp. Sellel on kujutatud lasteaia logo. Lipp on õnnistatud Rannamõisa kirikus 2013 aastal (<i>pilt nr 12</i>) • Rannamõisa Lasteaial on ka oma laul, mille sõnade autor ja viisi autor on meie oma töötajad. Laul esitatakse igal tähtsamal sündmusel. • Oluline roll on traditsioonide kujundamine ja nende nn „elavana hoidmine“: <ul style="list-style-type: none"> ✓ isadepäeval koos isaga hommikupuder ja õhtul taskulambiga orienteerumise mäng lasteaia õuel. Emadepäeval pidulik kontsert. Jõulueelne suur ühine meisterdamine ja kohviku pidamine. Rannamõisa kirikus on vahetult enne jõule varahommikune kirikukontsert peredele ja pärast seda sõidavad lapsed saanidega lasteaeda (<i>pilt nr 13</i>). Eesti vabariigi sünnipäeval on üle aasta kas saalis suur ühine pidulõuna või nn militaarne päev, kus lapsed saavad praktilise kogemuse mida tähendab kodumaa kaitsmine ja vastutus oma isamaa eest. Meil on õppepäeva läbi viinud Kalevi pataljon, oleme käinud Muraste Piirivalvekoolis (<i>pilt nr 14,15</i>) Lasteaia lõpetajate lõpuaktusel on tipp hetked, kus lapsed kirjutava lõpuraamatusse oma esimese allkirja (<i>pilt nr 16</i>) ja istutavad oma esimese puu (viljapuu). ✓ Toome lasteni aga ka neid hetki ja sündmusi, mis toimuvad maailmas, eriti kui see puudutab lapsi. Näiteks kui algasid sündmused Ukrainas, siis koos meie sõbra Ruslan Trochynskyiga tegime vanematele ja sõpradele suure toetuskontserdi (<i>pilt nr 17</i>) <p>Millised andmed ja nende kogumise viisid võimaldaksid edaspidi veel täpsemalt hinnata, et selle aspektiga tegelemine on tulemuslik?</p> <p>Kasutada võiks kohest tagasisideme andmist kui on toimunud mingi üritus või koolitus.</p> <p>Kas ja kuidas on planeeritud kitsaskohtadega tegelemine?</p> <p>Vanemate ühiskoolitused ei toimi veel nii hästi kui sooviks. Parendamise võimalusena näeme kaasata info levitamisse ka hoolekogu.</p>
--	--

VALDKOND	JUHTIMINE
Palun valige kuni 3 aspekti (vaata Lisa 1), mis on teie arvates seotud kiusamisvaba haridusteega	1.Lasteaial on olemas teadlik sihiseade (seatud eesmärgid ning nende poole liikumise kava), millest lähtutakse oma igapäevases tegevuses

<p>teie koolis/lasteaias</p>	<p>2. Lasteaia personal on professionaalne ja arengule orienteeritud, tegeletakse eneserefleksiooniga.</p> <p>3. Lasteaia juhataja motiveerib oma töötajaid ja toetab nende arengut</p>
<p>- Kus ja mis eesmärgil teie kool/lasteaed valitud aspektiga tegeleb? Kes selle aspektiga tegeleb ja kuidas ta seda teeb? <i>Palun tooge tegevuste juurde välja ka vastav materjal, andmed ja/või näited, mis aspektiga tegelemist näitab. Vaata ka konkursi juhendit</i></p> <p>- Millised andmed ja nende kogumise viisid võimaldaksid edaspidi veel täpsemalt hinnata, et selle aspektiga tegelemine on tulemuslik?</p> <p>- Kas ja kuidas on planeeritud kitsaskohtadega tegelemine?</p>	<p>Aspekt 1. Lasteaial on olemas teadlik sihiseade (seatud eesmärgid ning nende poole liikumise kava), millest lähtutakse oma igapäevases tegevuses</p> <p>Lihtsam ja tulemuslikum kui tagajärgedega tegeleda on ennetada probleeme. Seega oleme valinud tee, kus pakkudes personalile lugupidavat ja isiksust austavat õhkkonda ning teiselt loovat keskkonda, lastele palju põnevat tegevust ja palju mänguaega koos sõpradega ning vanematele turvatunnet, <i>ennetame kiusamist.</i></p> <p>Meie sihiseadmine toimub järgmiselt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kogu tegevuse planeerimise ja elluviimise alused on meie maja väärtused ja eetika (vaata lisa Väärtused, Eetikalill). Lasteaia missioon ja visioon. • Sisehindamisperiood on meil 6 aastat ja järgmine põhjalik aruanne tuleb koostada 2016 aastaks. • Sisehindamisest tulenevate analüüside alusel koostame uue <i>arengukava</i>, kus kajastuvad pikemaajalised perspektiivid. Hetkel töötame arengukava järgi, mis valmis 2014 aastal meeskonnatöona. • Igal aastal seame endale aasta tegevuseks eesmärgid ja planeerime tegevused nende elluviimiseks, seades esmaseks tulemi. • Sama toimub ka rühmade tegevus- ja õppekava koostamisel, kus pedagoogid alustavad laste osaoskuste määratlemisest ja siis mõeldakse välja tegevused nende saavutamiseks. • Tegevuskava osa on ka koolituskava, mis hõlmab nii personali erialaseid koolitusi kui üldharivaid koolitusi ja ka vanemate koolitusi. • Arvestades meie tervisedenduse tegevust, siis on oluline dokument ka TEL'i tegevuskava. • Hetkel on täielikult ümbertöötamisel lasteaia õppekava, mille kallal töötab 5 liikmeline töörühm ja mis peab uuendatud saama selle õppeaasta jooksul. • Õppeaasta lõpul teevad kõik töötajad oma aastasest tööst analüüsiva kokkuvõtte, mis lähevad kokku üheks suureks ja mahukaks Aasta Raamatuks. <p>Millised andmed ja nende kogumise viisid võimaldaksid edaspidi veel täpsemalt hinnata, et selle aspektiga tegelemine on tulemuslik?</p> <p>Vanemate rahuloluküsimustik on plaanis koostada ka elektrooniliselt.</p>

Kas ja kuidas on planeeritud **kitsaskohtadega tegelemine**?

Ainult osa personalist on huvitatud tööst arendusmeeskondades. Oleks vaja leida viis, mis motiveeriks ka siiani kõige passiivsemaid töötajad kaasa mõtlema ja tegutsema.

Aspekt 2. **Lasteaia personal on professionaalne ja arengule orienteeritud, tegeletakse eneserefleksiooniga.**

Rannamõisa lasteaias töötab 14 pedagoogi, neist 10 rühmas ja 4 on erialapedagoogid. Lisaks on 4 õpetaja abi ja 4 õpetaja assistenti. 12 pedagoogi on kvalifikatsiooniga, neist 3 teadusmagistrikraadiga. Ühel pedagoogil on metoodiku kvalifikatsioon ja 2 on vanempedagoogi. Meie raudvara on erialaõpetajad, kelle teadmised, suhtumine ja väärtused on oluliselt määravad kogu lasteaia personali hoiakutele. Intellektuaalne ja väärikas pedagoog on väärtus, mille mõju ulatub iga lapse ja tema perekonnani.

- **Muusikaõpetaja** (õpetaja- metoodik, MA kasvatusteadused, uurimuse teema kuulamiskasvatuse võimalused) omab eelnevat kogemust muusika õpetamises lasteaiaast kuni gümnaasiumini, kuulub Eesti Muusikaõpetajate liitu, mille juht oli 6 aastat . Juhib maakondlikku muusikategevust kuuludes Muusikaõpetajate ja Koorijuhtide Ühenduse juhatusse, on olnud lektor EMTA Koolimuusikainstituudis , juhendades nii pedagoogilist praktikat kui ka magistritöid. On koolitanud praktikuna muusikaõpetajaid täiendkoolituses, esinenud ettekannetega rahvusvahelisel kuulamiskasvatuse konverentsil ja Eesti Muusikanõukogu Üldkogul – muusikalise üldhariduse olulisuse teemal. On koostanud eksperthinnangu uue Riikliku Õppekava, muusika ainekava rakendumisest. Ta lisaeriala on muusikateraapia, mille võtteid kasutades igapäevastes muusikategevustes luuakse kasvutingimused ja soodus keskkond, mis annab olulise lisaväärtuse lapse arengule. Lisaks pikaajaline koostöö Teater Estonia , Eesti Kontserdi, Pärimusmuusikakeskuse haridusprojektidega.

Kunstiõpetaja (vanemõpetaja, MA kunstiteraapia) omab eelnevat kogemust kunsti õpetamisest lasteaiaast kuni gümnaasiumini ning psüühiliste erivajadustega kogukonnas; on juhendanud hobiringe, osalenud näitustel, juhendanud üliõpilasi Tallinna Ülikoolis. Tema magistritöö, teemal „Kunstipõhiste tehnikate võimalused laste kognitiivsete ja sotsiaalsete oskuste arendamisel ning emotsioonide tasakaalustamisel tervist toetaval eesmärgil“ ning järeltöö „Kunsti ja kunstiteraapia ühendamise võimalused lasteaia“ põhinevad Rannamõisa Lasteaia

kogemusel ja teotavad õpetaja igapäevast tegevust lastega. Lisaks majavälised kunstiprojektid :näiteks KUMU haridusprojekt. On läbinud Tallinna Ülikooli raames mentorõppe.

Liikumisõpetaja on saanud rütmika- ja inimeseõpetuse õpetaja kutse Tallinna Ülikoolist. Lõpetanud Gerlevi Spordikõrgkooli (Taani) kahel erialal – „Tants ja draama“ ning „Võimlemine ja muusika“. Koolis töötamise kogemus alates 2005.aastast. Varasem lektori töö kogemus Tallinna Ülikoolis ja Viljandi Kultuuriakadeemias liikumis- ja terviseteadustes. Praegu töötab regulaarse koolitajana EOK Ühendusele Sport Kõigile, Eesti Võimlemisliidule ja Eesti Rahvakultuuri Õppekeskusele. Peamised valdkonnad – tervis ja liikumine, Ernst Idla meetodika. Otsib vastust küsimusele – kuidas tekitada ja säilitada elukestvat kehalist aktiivsust ning liikumisrõõmu.

Rühmaõpetaja K.H. (vanemõpetaja) omab pedagoogilist töökogemust alates 1999. aastast. On läbinud Tallinna Ülikooli raames mentorõppe. Lisaks erialasele tööle on korraldanud kunstilaagreid ja viinud läbi loovusringe eelkooli ealistele lastele. Kuulub lektorina MTÜ Hea Alguse koolituskeskuse. On omandanud teadmisi puutöö vallas ja on loonud tänu selle harrastusele lastele põnevaid puutöökeskusi ja töötanud ka välja antud vallas meetodilisi materjale.

Eripedagoog/logopeed (MA, Tartu Ülikool, eripedagoogika) omab erialast töökogemust alusharidusasutuses alates 2003. aastast. Täiskasvanute õpetamise kogemus Tallinna Ülikooli Täiendõppekeskuses haridustöötajate koolitajate vallas alates 2006.aastast. MTÜ Hea Algu Koolituskeskuse ja Perekasvatus Instituut koolitaja/lektor alates 2007. aastast. Peamised oskused ja koolitusvaldkonnad: arengupsühholoogia, lapse arengu ealevastavus ja kõrvalekalded arengus; eakohane kõneareng; psüühiliste protsesside kujunemine ja häirete avaldumine; kognitiivne hierarhia; eripedagoogika olemus ja ülesanded; erivajadus; varajane märkamine ja korrektsioonitöö organiseerimine; HEV ja AEV laps haridusasutuses IAK ja IÕK koostamine; emakeeleõpetuse didaktika, lugemise-, kirjutamise – ja arvutamise eeloscused. Peab oluliseks koostööd lapse vanemate, erinevate haridusasutuste ja spetsialistide vahel ja lapse arengu jälgimist ning toetamist ka peale lasteaia lõpetamist, et kindlustada laste arengu edasist sujuvat toetamist.

- **Lasteaial on koolituskava**, mis kajastab personali soove ja vajadusi, läbimisel olevaid ja läbitud koolitusi. Vajadused selgitatakse välja personaalselt arenguvestlustel. Iga koolitus on töötajale tunnustuseks ja preemiaks tubli töö eest ja koolituse läbimine eeldab uut taset töös. Juba aastaid on kõrgendatud

tähelepanu all erivajadus ja sellega toimetulek. Sellekohaseid koolitusi sai 2013 aastal 6 pedagoogi 64,5 tunni ulatuses. Lisaks sisekoolituste raames sai kogu personal 15 tundi T. Otsa koolitust.

- Lisaks individuaalsetele koolitustele toimib ka **sisekoolituste süsteem** kogu personalile. 2010-2013 a vahemikus sai personal sisekoolitusi 590 tunni ulatuses. Paljud koolitused on nn jätkukoolitused, millede lektoriteks on T. Vellama, P. Kriisa, T. Ots
- Oleme süstemaatiliselt pakkunud **koolitusi ka lastevanematele**. Õhtusel ajal ja koos meie oma personaliga. Osavõtt neist on suhteliselt kesine 20-40 inimest. Maksimaalne oli 55 inimesega osavõtt. Töötame jätkuvalt selle kallal, et võimalikult paljud pered võtaksid vastu meie poolt pakutud koolitused. Koolituskava planeerides oleme eelnevalt teinud vanemate seas küsitluse nende soovide ja eelistuste suhtes ja neid ka arvestanud.
- Oma teadmisi jagame ka **ise teisi koolitades**. Pedagoogide töörühm andis välja voldiku vanematele „Kuidas valmistada ette lapsele hea päeva algus“, hetkel käib töö erivajaduse märkamise voldikuga, mille sihtgrupiks on seekord pedagoogid. Viime läbi ka erialalisi koolitusi kolleegidele teistest lasteasutustest, tudengitele. Populaarsemad teemad on projektõpe ja toitumine. 5 meie pedagoogi loeb aeg ajalt loenguid ka ülikoolides. Nende teoreetiline baas põhineb igapäevasel tööil Rannamõisa Lasteaias.
- Lasteaias on töötav **toetussüsteem**. Noorele tööd alustavale kolleegile on toeks **mentor** ja uuele, aga juba kogemusega kolleegile, pakume vajadusel **supervisiooni**. Ka tekkinud probleemide lahendamisel oleme kasutanud supervisiooni. (N. ühe rühma poiste omavaheliste suhete toimimine)
- Igal kevadel on personalil **arenguestlus** direktoriga. Kord on see personaalne, kord meeskonna arenguestlus. Ka on eesmärgid erinevad. Õppeaasta lõpul teeb iga pedagoog oma rühma töö ja iseenda personaalse arengu analüüsi, kasutades Demingi tsükli põhimõtet. Analüüsi üks olulisem osa on uute eesmärkide seadmine.

Millised andmed ja nende **kogumise viisid** võimaldaksid edaspidi veel täpsemalt **hinnata**, et selle aspektiga tegelemine on **tulemuslik**?

Personaalne enesehinnang peaks olema süstemaatiline. Siiani tegeletakse sellega põhiliselt enne arenguestlust.

Kas ja kuidas on planeeritud **kitsaskohtadega tegelemine**?

Väga kesises arengujärgus on personaalsed portfoolid. Ideaalis võiksid need olla e-portfoolid.

Plaanis on koheselt rakendada süsteem kolleegilt kolleegile õppimine. See annaks sisekoolitussüsteemile lisaväärtuse

Aspekt 3. **Lasteaia juhataja motiveerib oma töötajaid ja toetab nende arengut**

Töötajate motiveerimine ja arendamine on ühed olulisemad aspektid Rannamõisa Lasteaia juhtimisel. Et seda tulemuslikult teha on kahel korral läbi viidud motivatsiooni uuring. Esimene 2010 aastal ja teine, võrdlev uuring, 2013 aastal. Saadud tulemusi arvestati ja viidi sisse ka parendus tegevusi, sellest johtuvalt:

- **Üks suurimaid motivaatoreid on koolituse saamise võimalus.** Seda hinnati 4,8 palliga
- Ka **olla ise koolitaja** on motiveeriv. Pedagoogidel on võimalus oma teadmisi jagada olles koolitaja oma majas või väljapool (n: Tln. Ülikool, Hea Algus, Muraste Looduskool). Seda võimalust kasutatakse sageli.
- 64% pedagoogidest peab väga oluliseks motivaatoriks võimalust **iseseisvalt töötada ja võimalust eneseteostuseks**, mõlemaid faktoreid hinnati 4,5 palliga
- 45% pedagoogidest pidas oluliseks ka võimalust **valida ise töömeetodeid**, hinnates seda faktorit 4,8 palliga
- 2013 aastast rakendus **tulemuspalk**, mille suurus põhineb oma töö analüüsil ja saavutustel. Kriteeriumid töötasime koos välja. Tulemustasu suurus on max 10% Sellest hoolimata hinnatakse kõrgemalt rahulolu tööga 82% , palga võrdlus isikliku tööpanusega oli oluline vaid 9%-le.
- Väga oluliseks pidasid töötajad **enda ja juhi vahelisi suhteid** 64%, hinnates seda faktorit 4,6-ga. Juhi oluline roll majas on liikuda ka pidevalt rühmades, suhelda laste, personali ja vanematega
- Ilmnes ka mõningaid vajakajäämisi motiveerimises. Näiteks sooviti rohkem mitte-materiaalset tunnustamist ja rohkem tagasisidet töö kohta. Ka sooviti rohkem väljakutseid pakkuvaid tööülesandeid.

Seni kasutusel olevad tunnustamised on järgmised: kaks korda aastas tervele personalile nn Tänuüritus. Jõulude eel kontsert üllatus esinejaga ja naistepäeval mõni põnev ja loov koolitus. kaks korda aastas (aasta lõpp ja õppeaasta lõpp) on väljasõidud (Soome ja Riia lasteaiad, loodusmatkad ...), Parima pedagoogi valimine

	<p>õpetajate päeva eel ja tema tunnustamine KOV poolt, parimate kolleegide valimine ja nende tunnustamine näiteks teatripiletitega. Kõigil on võimalus kasutada tasute ja piiramatult ujulat.</p> <p>Millised andmed ja nende kogumise viisid võimaldaksid edaspidi veel täpsemalt hinnata, et selle aspektiga tegelemine on tulemuslik?</p> <p>Seni kasutuses olnud motivatsiooniuringu küsimustik on andnud vajaminevad vastused ja suunad edasiseks. Plaanime seda edaspidigi kasutada. Andmete statistiline võrdlus on hea allikas asutuse arengu jälgimiseks.</p> <p>Kas ja kuidas on planeeritud kitsaskohtadega tegelemine?</p> <p>Jätkuvalt on kitsaskoht isikliku tunnustuse vähesus. Uuringutest on välja tulnud see, et tihti piisab ka lihtsalt kohalolemisest. Sellest lähtudes on vaja juhil leida rohkem aega osalemaks rühmade igapäevases tegevuses lihtsalt sõbra ja vaatljana ning anda koheselt nähtu kohta tagasisidet. Ka on vaja leida rohkem väljakutseid pakkuvaid tööülesandeid.</p>
--	---

VALDKOND	KOOSTÖÖ JA HEAD SUHTED
<p>Palun valige kuni 3 aspekti (vaata Lisa 1), mis on teie arvates seotud kiusamisvaba haridusteega teie koolis/lasteaias</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Toimib koostöö lasteaiapere eri osapoolte vahel: koostöö on efektiivne õpetajate-õpetajate, õpetajate-laste, laste-laste, õpetajate-lapsevanemate, õpetajate-juhtkonna, lapsevanemate-tugipersonali, õpetajate-tugipersonali, lasteaed-kogukond tasandil, kasutatakse erinevaid koostöö vorme 2. Lasteaed teeb koostööd teiste lasteaedade või asutustega, et jagada oma kogemust, muresid ning rõõme 3. Soodustatakse vanemate enesetäiendust, harjumusi lasteaiaga koostööd teha ning perede võimalusi üksteiselt õppida
	<p>Aspekt 1. Toimib koostöö lasteaiapere eri osapoolte vahel: koostöö on efektiivne õpetajate-õpetajate, õpetajate-laste, laste-laste, õpetajate-lapsevanemate, õpetajate-juhtkonna, lapsevanemate-tugipersonali, õpetajate-tugipersonali, lasteaed-kogukond tasandil, kasutatakse erinevaid koostöö vorme</p>

- **Kus ja mis eesmärgil** teie kool/lasteaed valitud aspektiga tegeleb? **Kes** selle aspektiga tegeleb ja **kuidas** ta seda teeb? *Palun tooge tegevuste juurde välja ka vastav materjal, andmed ja/või näited, mis aspektiga tegelemist näitab. Vaata ka konkursi juhendit*

- **Millised andmed** ja nende **kogumise viisid** võimaldaksid edaspidi veel täpsemalt **hinnata**, et selle aspektiga tegelemine on **tulemuslik**?

- Kas ja kuidas on planeeritud **kitsaskohtadega tegelemine**?

- Koostööle ja headele suhtele paneb aluse **vastastikune mõistmine ja austus**. Vajadusest leida põhjused mitteaustava suhtumise, konfliktide tekkimise mehhanismi ja arengupsühholoogia seostamise vahel kasvas välja vajadus koolituseks. Koolitus headuse kasvatuses, lektoriks Tõnu Ots rääkis nii õpetajatele kui lastevanematele. Siit omakorda tekkis vajadus kaardistada konkreetselt need teemad väärtuste kujundamisel, mis vajaksid toetamist.
- Teemad kaardistatud koostati muusikaõpetaja eestvedamisel (Tõnu Otsa koolituste materjalide, portaali Peaasi. ee koolituste ja D. Golemani „Emotsionaalne intelligentsus“ jm põhjal) **boldik**, mille eesmärk oli muuta efektiivsemaks kommunikatsioon erinevate osapoolte vahel, väärtustada lapse igat päeva, toetada suhteid lapsevanem/ laps, õpetaja/laps õpetaja/ lapsevanem
- Erilise tähelepanuga oleme toimetanud **aktiivse kuulamisoskuse** ja selle arenguks tingimuste loomisega. Tihti just kuulamisoskus võib nii mõnegi konfliktsituatsiooni eemal hoida. Kuulamisoskus kui suurima väärtus suhete hoidmisel, kui õpiprotsessi baas. Kuulates saame nägijaks ja mõistjaks.
- **Eesti Kontserdi järjepidevad haridusprojektid kuulamiskasvatuse väärtustajana** lasteaiakultuuris – <https://arhiiv.err.ee/vaata/helikaja-28-09-2013>
- **Haridusprojektide korraldamine** – kogemusõpe, rahvuskultuuri väärtustamine. Lisaks KUMU (*vaata pilt nr 15*) ja Eesti Kontserdi programmidele osaleme tihti ka Rocca al Mare muuseumi haridusprogrammides. Kas selle aasta 2014 jõulud veedame Kuie koolimajas. <http://www.rannamoisa.edu.ee/?id=139>
- **Erinevate kultuuride väärtustamine**, erinevate isiksuste, ametite jne kaasamine laste üritustesse. Näiteks Ruslan Trochynsky pere/Ukraina , Soome/Suahiili – Pole-Pole koolikontsert, Taani Klangbein jne (*vaata pilte nr 16,17,18*) <https://www.facebook.com/video.php?v=10201573422000761&set=vb.1334043357&type=2&theater>
- saatsime Ruslan Trochynskyi perega (kes siirdus Ukrainasse kontsertidega toetust jagama) eile 16.11.14 Ukraina 4-le lasteasutusele tervituse ja toetuse laste tehtud kunstitööga ja oma valmistatud kilgipillidega ning lasteaia direktori joonistatud eesti lihtsate taimede ja putukate välimäärajatega.

„Kuidas elab 21. sajandil meie esivanemate laululind, helepruun, karvaste tagajalgadega kilk – selline putukas? Folklorist Mall Hiimäe ütleb, et „kilk on majahaldja substituut“ (asemik).

Jaan Liiv Võrumaalt Kasaritsast pajatab oma Saksa okupatsiooni aegsetest koolipoisiaastatest Võru gümnaasiumis. „Üks poiss tõi tikutopsi sees kaks-kolm kilki kooli kaasa ja lasi need ahju juures lahti selle tunni eel, kui kontrolltöö pidi olema. Kujutage ette, kontrolltöö käib, täisvaikus, õpetaja kõnnib mööda klassi ja ahju juures tõmbab ritsikas. Milline meeldiv, kodune miljö. Õpetaja ei teinud midagi, mis ta ikka teeb kilgi peale.”

Kuna kilgil on selline võime olnud meie folklooris, siis saatsime kilgi pillid tee. Tegime mõned aastad tagasi Indrek Roosi juhendamisel lastevanemate ja lastega kilgipille. Saadame need ajaloolised pillid (igal pillil ka lapse – meistri nimi, kes need valmistas), et need kilgid oleksid haldjateks, kes tooksid rahu Ukraina laste kodudesse.

Kilgipille valmistasime koos vanematega töötoas projekti „Müra pole muusika“ raames (vaata pilt nr 19) kunstide kaudu tunnete väljendamine, erinevate tunnete kogemine

Millised andmed ja nende **kogumise viisid** võimaldaksid edaspidi veel täpsemalt **hinnata**, et selle aspektiga tegelemine on **tulemuslik?**

Käib töö probleemide kaardistamisega ...

Kas ja kuidas on planeeritud **kitsaskohtadega tegelemine?**

... et siis taas nii koolitusvajadus ja abimaterjal kokku panna ja järgmiste vajalike tegevuste kava koostada.

Aspekt 2. Lasteaed teeb koostööd teiste lasteaedade või asutustega, et jagada oma kogemust, muresid ning rõõme

- Hea näide sõpruslasteaiast Pärnus interaktsioonis väärtuste jagamisest: <http://www.parnupostimees.ee/1274674/parnu-kesklinna-lasteaias-jagati-kogemusi>
- Koostöö Tallinna Ülikooliga, kust käivad tudengid praktilal ja meie pedagoogid loenguid lugemas
- Võtame vastu hea meelega kõiki soovijaid, kes tunnevad huvi meie tegemiste vastu (Näiteks: Saue linna lasteaia hoolekogu, Tallinna lasteaed Midrimaa, Tartus konverents „Tervislik toit lasteaias“, kus ettekande tegi meie majandusjuhataja (vaata link) <http://mahekeskus.emu.ee/uudised/konverents-mahepollumajanduse-arengusuunad-mahetoit-lasteasutustes/>

Harjumaa direktorite koolituspäev, kus andsime 3 lahtist tegevust, Luunja lasteaed, kes huvitus projektõppest ja toitumisest

- Ühendus Sport kõigile koostöös Eesti olümpiakomiteega toimuvad regulaarsed koolitused lasteaia liikumise õpetajatele, mille läbiviijaks on meie liikumise õpetaja
- Hea koostöö Eesti Ajaloomuuseumiga, Eesti Tervishoiumuuseumiga, Eesti Loodusmuuseumiga, kes toetasid meid oma asutuste kinkekaartidega millega premeerisime lapsi Teadmiste Olümpiaadil
- Koostöö toitumise parendamise eesmärgil firmadega Eesti Mahe ja Angelica Udeküll, Põllumajandus ministerium ja toitumisspetsialist Ülle Hõbemägi

<http://www.maheklubi.ee/uudised/uudis/rannamoisa-lasteaias-valmistasid-lapsed-mahedaid-joulumagustoite/>

<http://www.maheklubi.ee/uudised/uudis/rannamoisa-lasteaia-tervislikud-valikud/>

<http://www.maheklubi.ee/uudised/uudis/rannamoisa-lasteaia-lapsed-naudivad- uut-tervislikku-menyd/>

<http://eesti.ee/delfi.ee/eesti/harjumaa/harku/haridus/rannamoisa-lasteaia-lapsed-naudivad- uut-tervislikku-menuud.d?id=63011658>

Millised andmed ja nende **kogumise viisid** võimaldaksid edaspidi veel täpsemalt **hinnata**, et selle aspektiga tegelemine on **tulemuslik?**

Neist kohtumistest tekkiva sünergia tulemuslikkuse kohta saaksime parima tagasisideme vestlustest kõigi osapoole õpetajatega.

Kas ja kuidas on planeeritud **kitsaskohtadega tegelemine?**

Kitsaskoht on aeg – seda lihtsalt napib, et istuda maha ja rahulikus õhkkonnas arutleda ja mõtiskleda tulemi väärtuslikkuse üle. Plaanime selle aja konkreetselt planeerida ja ajakavva võtta.

Aspekt 3. **Soodustatakse vanemate enesetäiendust, harjumusi lasteaia koostööd teha ning perede võimalusi üksteiselt õppida**

Koos vanematega tegutsedes lisame ühistele väärtustele veel sünergia. Parimad edastamise võimalused on koos tegutsemine kunsti-, muusika-, lugude vallas või jagades psühholoogilisi ja pedagoogilisi kogemusi.

- Lasteaias tegutseb **vanemate koolituskeskus**. Mõni aeg tagasi oli koolituste sagedus 1 kord kuus. Sellel aastal vähendasime koolitusi, sest osaluse aktiivsus langes. Praktiseerime terve päev kestvat koolituspäeva, kus üks lektor koolitab õpetajad, abipersonali ja vanemaid koos ühes võtmes (*vaata pilt nr 20*) Koolitajana on osalenud ka meie oma lapsevanemad, näiteks autistliku lapse ema, kes õpetas meid autismiga toime tulema
- **Koostööprojektid**. Traditsioonilised on meil jõulueelne meisterdamise õhtu, kus valmistatud varandus läheb järgmisel õhtul laadale müüki. Kilgipilli töötuba (*vaata pilt nr 19*). Vanemad käivad tutvustamas oma ameteid tehes koos lastega midagi põnevat (näiteks küpsetavad leiba, meisterdavad linnumajasid, teevad reklaamplakateid ...).
- **Traditsioonid**. Jõulupeod koos vanematega, mis väga tihti on omakultuuri väärtustamist silmas pidades (*vaata pilt nr 21*), talgud (*vaata pilt nr 22*), spordipäevad (*vaata pilt nr 23*), lillelaadad (*vaata pilt nr 25*).

Millised andmed ja nende **kogumise viisid** võimaldaksid edaspidi veel täpsemalt **hinnata**, et selle aspektiga tegelemine on **tulemuslik**?

Vahetu tagasiside pärast ürituse toimumist oleks kindlasti objektiivsem kui siiani toimiv küsimus vanemate rahuloluküsimustikus

Kas ja kuidas on planeeritud **kitsaskohtadega tegelemine**?

Plaanime vahetu tagasisideme lehekese käiku võtta, kus kindlasti peaks olema ka ettepanekute tegemise koht.

„Väärtuskasvatuse lasteaed 2014“.

Me püüdleme oma kolleegidega Rannamõisa Lasteaias selle poole, et ühiselt välja töötatud väärtused ei ole mitte aeg ajalt meelde tulevad loosungid vaid elustiil, mis on igapäevaselt enesestmõistetav nii meile endile, meie lastele ja meie peredele. Analüüsiks valitud väärtus hõlmab endas nii vastutust oma otsuste eest, loovust ja terviku nägemist, tuleviku tunnetust ja meeskonnatööd.

Rannamõisa Lasteaia töötajatenä toetume laste arengutingimuste loomisel täielikult täiuslikule meeskonnatööle.

Me püüame näha igat last, iga lapse erisust, mis juba avaldub ja mis veel varjus on. Me püüame tabada ka tagamaid, et mõista põhjuseid ja leevendada tagajärgi. Püüdes seda, kasvab meie oma empaatia, igapäeva taluvuslävi. Oleme sallivamad, leebemad. Oleme aru saanud, et erisused teevad ka meie päeva rikkamaks, pakkudes meile kui pedagoogidele last individuaalselt arendades võimalust ka ise areneda. Oleme kõik kogenud, et erisused on muutunud igapäevaseks. Meil on lapsi kes vajavad füüsiliseks arenguks eri tingimusi; lapsi, kes on andekad; lapsi kes vajavad logopeedilist või eripedagoogilist toetust.

Kirjeldan siinjuures paari näidet:

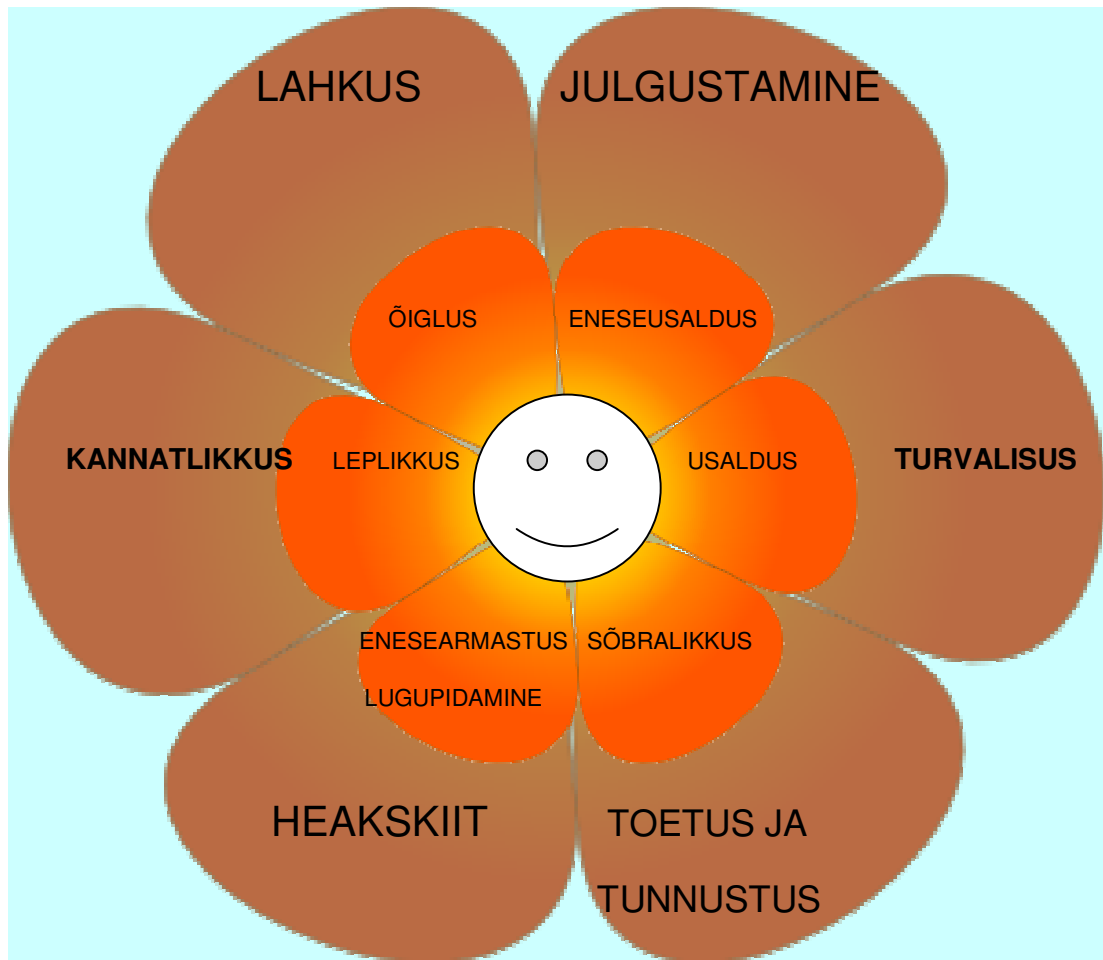
1. 4 aastane tütarlaps, diagnoositud erivajadus, mille põhjus on sünnitrauma ja mis väljendub kõnetuses ja sellest tingitud arengu mahajäämuses. Meeskond rühmaõpetajad, vanemad, erialaõpetajad, logopeed/eripedagoog koostasid individuaalse arengukava lapse esimesest lasteaia aastast alates. Viidi läbi ühine ümarlaud koos KOV lastekaitse spetsialistiga, kus arutati läbi võimalused ja tegevused IAK elluviimiseks. Laps saab lisaks lasteaiaõpetajate individuaalsele lähenemisele vastavalt IAK-le ka eraldi kunstiteraapia sessioone ning kõneravi tunde. Rühmas on olulise tähelepanu all, et laps oleks kaasatud kõigisse tegevustesse ja mängudesse teiste laste poolt ja ei tekiks erisusest tingitud tõrjumist. Muusikategevused on talle eriline rõõmu allikas, see rõõm säilitab motivatsiooni, sellest lähtuvalt ka tunni ülesanded ja ülesehitus. Kord aastas, lapse sünnipäeva nädalal, toimub arenguestlus vanematega, kus võimalusel osalevad ka teised meeskonna liikmed.
2. Koolirühma poisteseltskond, kes on käitumisprobleemidega ja raskesti ühistele reeglitele alluvad. Tervel koolirühmal on võimalus õppida puutööd. Puutöö selles vanuses eeldab üksteise abistamist ja paaritööd. Tegevused on õueõppeklassis ja juhendab 1+2 süsteemi õpetaja. Liikumisõpetaja on üles ehitanud koolirühma liikumistegevused mõtlemisele ja füüsilise koormuse talumisele. Lapsed õpivad orienteerumist, mis tugevdab meeskonnatööd ja üksteise abistamist. Tihti toimuvad jalgsi- või rattamatkad. Jaanuarist liitub meie kollektiiviga draamaõpetaja, kelle üks eesmärk on laste sotsiaalsete suhete arendamine läbi draamapedagoogika. Kunstiõpetaja on kaasanud rühma KUMU haridusprogrammi, kus lapsed 8 mooduli jooksul omandavad täiesti ainulaadseid teadmisi kunsti vallast. Muusikategevused on planeeritud toetama nii, et tähelepanu, kontsentratsiooni, kuulamisoskuse ja empaatia arendamise komponendid vahelduvad luues motivatsiooni. Samal põhimõttel toimivad muusika haridusprojektid. Logopeed/eripedagoog toetab Mängukoolis laste koolivalmidust, pannes rõhu iseseisvale loovale mõtlemisele.

Me üritame koostöös võimalikult paljude, ka lasteaiaväliste erialaspetsialistidega, anda lastele palju erinevaid teadmisi, kogemusi, oskusi. Heast kogemusest sünnib teadmine, mis ei ole väljendatav sõnadega, kuid on nähtav tegutsemises. Inimene, kes hindab oma tarkust ja oskusi on ka enesekindlam ja ei kipu teisi halvustama ega kiusama. Ta väärtustab ennast ja selle läbi ka teisi.

17.11.2014

RANNAMÕISA LASTEAED

LAPSE JA TÄISKASVANU VAHELINE EETIKA

- Kui last julgustada siis õpib ta end usaldama.
- Kui laps tunneb end turvaliselt siis tekib tal usaldus teiste vastu.
- Kui last tunnustada ja toetada siis õpib ta olema sõbralik.
- Kui last kiita siis õpib ta enesearmastust ja lugupidamist teiste suhtes.
- Kui õpetada lapsele kannatlikust õpetab see talle leplikkust.
- Kui lapsega olla lahke õpib ta olema õiglane.

Lisa 2. Pildid

1. Loodusklassis asub „Ilmajaam“ ja ...

2. ... puutöö keskus

3. Kevadeti kasvatavad lapsed rühma aknalaudadel sibulaid, salateid, ajatavad võrseid

4. Igal kevadel panevad rühmad aknalaudadele kasvama kurgid. See on erakordne elamus vaadata mitme kuu jooksul kuidas seemnest sirgub taim, kuidas ilmuvad õied ja lõpuks kurgid ... vahel pannakse neile lausa nimed. Kurgi-Kusti Eluraamatu koostamine aastaid tagasi oli üks õpetajate lemmiktegevus.

Aga kurgi kasvamine on ka matemaatika õppimiseks ideaalne, mõõtmine, võrdlemine, kaalumine ... kõik saab selgeks. Isegi siis kui lähteandmete kättesaamiseks on redeliga vaja lae alla ronida

5. Puutöökeskus Murumunade rühmas on vaieldamatult kõigi Rannamõisa lasteaia poiste lemmikkoht

6. Kaberingi läbi aasta kestvad treeningud lõppevad kevadel kabeturniiriga. Õpetaja Arvo Sarv

7. suusatreeneri juhendamisel õpivad lapsed mäest laskumist

8. Kepikõnni matk aprillis, millega tähistasime rahvusvahelist südamenädalat

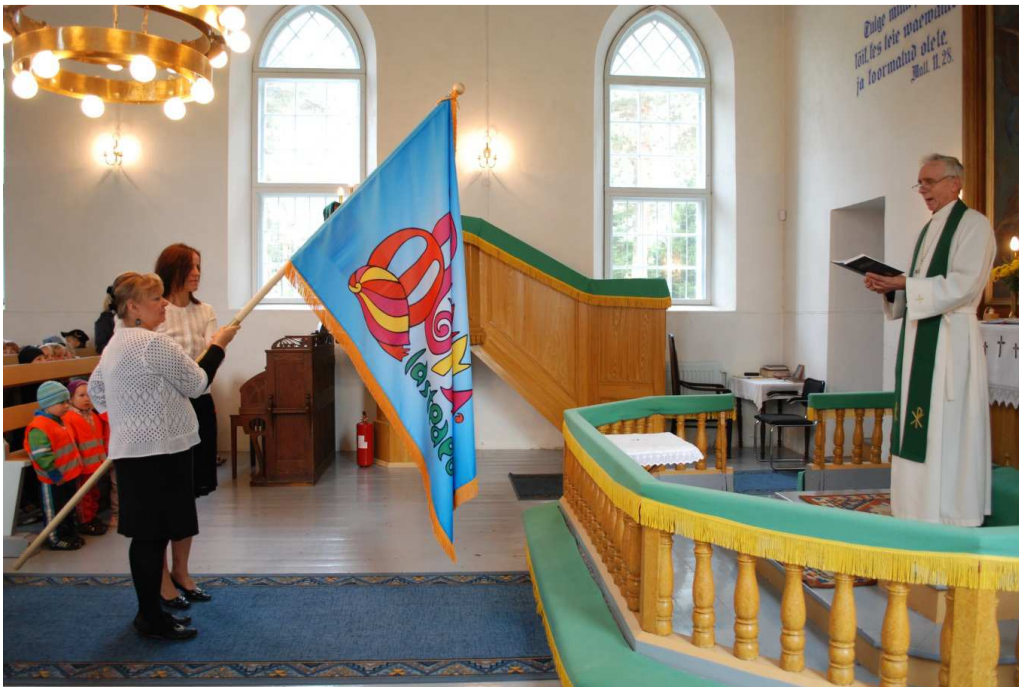
9. Basseini pidu oli 2014 aasta augustis pea iga päev

10. Seiklusrada lasteaia õuel on laste lemmik tegevuskoht

11. Rattamatk metsas

12. Rannamõisa Lasteiaia lipu õnnistamine Rannamõisa kirikus

13. Jõulukontsert vanematele Rannamõisa kirikus

14. Kalevi pataljon õpetab püssi laskma (muidugi mängult)

15. Vabariigi sünnipäeva puhul kaeti saali suur ühine pidusöögi laud

16. Lasteaia lõpuaktusel kirjutab laps oma elu esimese „allkirja“

17. Toetuskontsert Ukrainale, kus koos laulsid Rannamõisa Lasteiaia lapsed ja Ruslan Trochynskyi oma tütre Ruteaga

15. KUMU kunstisaalis toimub järjekordne õppesessioon

16. Pole-Pole kontsert kus lapsedki said olla muusikud

17. Taani bänd Klangbein pani lapsed oma „pilli järgi tantsima“

18. Kevadel toimus Svjata Vatra suur simman koos vanematega

19. Kilgipillide valmistamise töötoas õppisid päeval vanemad pillitegemise õpetaja Indrek Roosi käe all selgeks ja õhtul hakkasid lapsi õpetama

20. Koolitaja on Reigo Ahven, kes läbi trummimängu õpetas loovat õppima.

21. Rahvuslik jõulupidu koos peredega

22. Talgute abil sai sellel korral lasteaia aed „selga“ Jüri seeliku triibumustri

23. Igakevadise perespordipäeva oodatuid võistlus (nii lastel kui vanematel) on vanemate teatevõistlus

24. Perespordipäev lõppeb uudse kogemusega-angelica õpetab kuidas naatidest, idudest, pestost ...endale söödav eine miksida. Et isadele esmane roheline kogemus väga ehmatav ei oleks on „maasikaks“ maasikad.

25. Terve kevade kasvatavad lapsed lasteaia aknalaudadel taimi ja siis tulevad vanemad ja ostavad need ära. Osa vanaemasid juba arvestavad sellega ette ja enne turule ei lähegi.